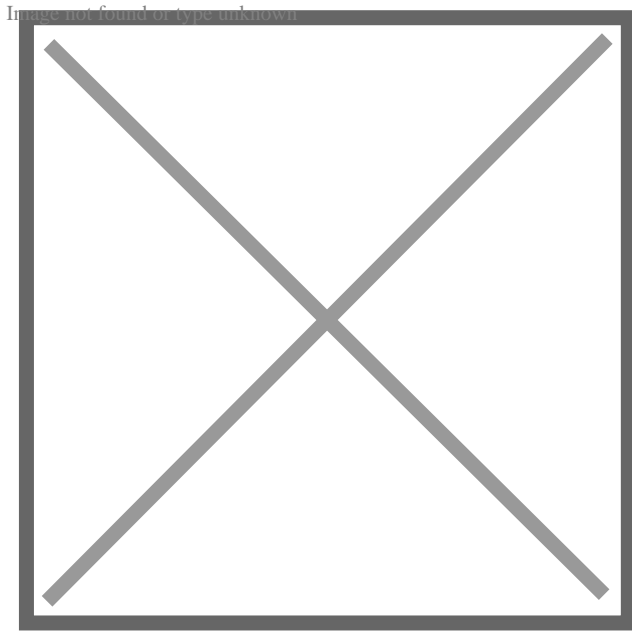

Χριστούγεννα: Γιορτή ή τραγωδία; (Ιερομόναχος Αντίπας Αγιορείτης)

/ [Θεολογία και Ζωή](#)

Ἡ παροῦσα ὁμιλία πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸν ὀσιολογιώτατο ἱερομόναχο π. Ἀντίπα Ἀγιορείτη (Γέροντα τοῦ Ἱ. Ἰβηριτικοῦ Κελλίου Ἁγίας Ἴωνης Καρυῶν) στὸ πλαίσιο τῆς χριστουγεννιάτικης ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Α.Π.Θ., ὡς προσκεκλημένου τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Θεολογίας κ. Παναγιώτη Σκαλτσῆ, στὶς 15 Δεκεμβρίου 2016.

Στὴν ἐποχὴ μας, ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε, ὑπάρχει ὑπερπαραγωγή νέων. Χιλιάδες ἄνθρωποι σὲ ὅλον τὸν κόσμον ἐργάζονται στὴν εἰδησεογραφία, χιλιάδες ὀργάνουν τὴν ὑφήλιο γιὰ νὰ συλλέξουν νέα. Νέα ἐντυπωσιακά, περίεργα, νέα ἀληθινά, νέα κατασκευασμένα, νέα καλά, νέα κακά. Νέα ποὺ ὠφελοῦν καὶ νέα ποὺ βλάπτουν. Νέα ποὺ ἀνεβάζουν καὶ νέα ποὺ κατεβάζουν. Νέα ποὺ μᾶς ἐνθουσιάζουν καὶ νέα ποὺ μᾶς ἀπελπίζουν.

Εἰδήσεις, ποὺ μᾶς κάνουν ὑπερήφανους καὶ εἰδήσεις, γιὰ τὶς ὁποῖες ντρεπόμαστε, καὶ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ποὺ τὶς παρακολουθοῦν. Ἐπιστρατευμένα πρὸς τοῦτο, ἡ τηλεόραση, τὸ διαδίκτυο, οἱ ἐφημερίδες, τὰ περιοδικά, ὅλα τὰ ΜΜΕ ἐπὶ εἰκοσιτετραῶρου, μάλιστα, βάσεως. Παλαιὰ εἶναι ἡ διατύπωση ἀπὸ τὸν

Ἀριστοτέλη τὸν Μέγιστο: «οἱ ἄνθρωποι φύσει τοῦ εἰδένασι ὀρέγονται», παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ μέχρι σήμερα καὶ μακάρι νὰ μαθαίνουν τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα καὶ νὰ διδάσκονται ἀπὸ αὐτά. Μακάρι νὰ μὴ μαθαίνουν μόνο νέα καὶ ὅλες αὐτὲς τὶς εἰδήσεις. Ὅμως, αὐτὰ τὰ νέα δὲν εἶναι νέα, ἀλλὰ παλαιά. Τόσο παλαιά πού ἀρχίζουν τὴν παρουσία τους μέσα σ' αὐτὸν τὸν Παράδεισο.

Τὸ πρῶτο νέο εἶναι ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου ἐξ αἰτίας τῆς ἀνυπακοῆς του στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Τὸ δεύτερο νέο εἶναι ἡ ἐξορία του ἀπὸ τὸν Παράδεισο τῆς τρυφῆς. Τὸ τρίτο νέο εἶναι ὁ πρῶτος φόνος μεταξὺ ἀδελφῶν ... καὶ πάει λέγοντας μέχρι καὶ σημερα. Τὰ ἴδια πάντοτε, πότε μὲ τὶς ἴδιες μορφὲς πότε μὲ ἄλλες καὶ ἀπὸ διαφορετικοὺς ἀνθρώπους σὲ διάφορες ἐποχές. Νέα πού δὲν εἶναι νέα. Εἶναι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, παλαιά. Ἐπαναλαμβανόμενες πράξεις καὶ συμπεριφορές.

Μὰ θὰ διερωτηθεῖ κανεὶς, δὲν ὑπάρχει κανένα νέο; Τὴν ἀπάντησιν τὴν δίδει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός: «Ἐνα νέο ὑπάρχει, ἡ ἐνανθρώπησι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο νέο καὶ μάλιστα νεώτατο, «τὸ πάντων καινὸν καινότατον», «τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον», πού παραμένει πάντα ἐπίκαιρο καὶ ἐντυπωσιακό, πάντα θαυμάσιο, πάντα σωτήριο. Νέο παγκόσμιον καὶ οἰκουμενικόν, νέο πού δὲν παλαιώνει καὶ δὲν ξεχνιέται. Νέο πού θὰ μείνει γιὰ πάντα στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. «Θεὸς τὸ τεχθέν, ἡ δὲ μήτηρ Παρθένος, τί μείζων ἄλλο καινὸν εἶδεν ἢ κτίσις;» Κανένα. Καὶ ὅσοι γνωρίζουν αὐτὸ τὸ νέο, εἶναι οἱ μόνοι καλοπληροφορημένοι, οἱ μόνοι πού ἔχουν σωστὴ καὶ ἀληθινὴ ἐνημέρωσι. Οἱ μόνοι πού γνωρίζουν τὰ πάντα, πού τὰ ἔχουν ὅλα. Τὰ νέα τοῦ κόσμου τούτου τὰ μεταφέρουν καὶ τὰ διαδίδουν οἱ ἄνθρωποι. Τὸ νέο ὅμως αὐτὸ τὸ μετέφεραν στοὺς ἀνθρώπους οἱ ἄγγελοι ψάλλοντες «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Κυρίως ὅμως τὸ μετέφερε ὁ «πρὸ αἰώνων Θεὸς» πού ἔγινε γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους «παιδίον νέον».

Καὶ γιὰ ποιὸ λόγον ἔγινε «παιδίον νέον»; Γιὰ ποιὸ λόγον ἔγινε ἄνθρωπος; Τὴν ἀπάντησιν, ἅς τὴν παρουσιάζω καὶ πάλιν ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν: «ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔγινε ἄνθρωπος, γιὰ νὰ χαρίσῃ ξανά στὸν ἄνθρωπον, ἐκεῖνον γιὰ τὸ ὅποιον τὸν προόρισε. Τὸν δημιούργησε σύμφωνα μὲ τὴν δικὴν Του εἰκόνα· ἐλεύθερον, προορισμένον νὰ τοῦ μοιάζῃ, νὰ εἶναι ὅπως καὶ ὁ Δημιουργὸς του· τέλειος καὶ ἐνάρετος. Ὁ Θεὸς λοιπόν, δημιούργησε τὸν ἄνθρωπον σὲ πλήρη κοινωνία μαζί Του, Ἐμεῖς ὅμως, αὐτὸ τὰ γνωρίσματα τῆς θείας φύσεως τὰ ἀλλοιώσαμε καὶ τὰ μπερδέψαμε. Περάσαμε στὴν παράταξιν τῆς κακίας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χάσουμε τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεόν. Κι ὅταν πᾶν στερηθήκαμε τὴν ζωὴν, πέσαμε στὴ φθορὰ τοῦ θανάτου. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Θεὸς μᾶς προσέφερε τὸ ὑψιστὸ ἀγαθόν, τὸ ὅποιον δὲν τὸ διαφυλάξαμε, χρειάστηκε νὰ κατέβῃ ἐκεῖνος στὴ δικὴν μας ξεπεσμένη φύσιν καὶ νὰ γίνῃ ἄνθρωπος μὲ σκοπὸν νὰ μᾶς ξαναδώσῃ τὴν πρώτην εἰκόνα καὶ νὰ μᾶς διδάξῃ τὴν ἐνάρετην ζωὴν. Γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ τὸν θάνατον. Γιὰ νὰ μᾶς ἐπαναφέρῃ σὲ κοινωνία μαζί Του. Γιὰ νὰ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον τῆς δικῆς μας

ἀνάστασης καὶ γιὰ νὰ λύσει τὰ δεσμὰ τῆς κυριαρχίας τοῦ διαβόλου καὶ γιὰ νὰ μᾶς γεμίσει κουράγιο. Γιὰ νὰ μᾶς ἐκπαιδεύσει νὰ πολεμοῦμε τὸν τύραννο μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ταπείνωση».

Καὶ συνεχίζει ὁ ἱερὸς πατήρ: «Δόξα σὲ ἐσένα Χριστέ, Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ Σοφία καὶ Δύναμη καὶ Θεὲ Παντοκράτωρ. Τί δῶρα ἀντάξια νὰ σοῦ προσφέρουμε ἐμεῖς οἱ ἄπραγοι, γιὰ ὅλα ὅσα μᾶς χάρισες; Ἐσὺ ὅλα μᾶς τὰ ἔχεις δώσει πλούσια. Μόνο ἓνα ζητᾶς ἀπὸ ἐμᾶς. Νὰ ἀποδεχθοῦμε τὴ σωτηρία ποὺ μᾶς προσφέρεις, δίνοντάς μας συγχρόνως καὶ τὴ δύναμη νὰ τὴν πετύχουμε».

Καὶ ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ ποὺ ἀποδέχθηκαν τὴν σωτηρία; Ὅλοι ὅσοι πιστεύουν στὸν Θεάνθρωπο, ὅσοι τηροῦν τὶς ἐντολές του, ὅσοι μελετοῦν τὸν Λόγο Του, ὅσοι προσεύχονται καὶ ἐλπίζουν σ' Αὐτόν. Ὅσοι τὸν ἀγαποῦν καὶ ὅσοι, κυρίως, κοινοῦν τὸ τίμιον Σῶμα Του καὶ τὸ Πανάγιον Αἷμα Του «τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας». Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐπιτρέψτε μου νὰ πῶ κάτι προσωπικό. Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου (καὶ ἐπισκέφθηκα πολλὰ) ζηλεύω τὸ ταπεινὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεὲμ. Ζηλεύω τὴ φάτνη, τ' ἄχυρα. Ζηλεύω τὰ χέρια τῆς Παναγίας, ποὺ ἀγκάλιασαν τὸ «θεῖον Βρέφος». Ζηλεύω τὰ μάτια τοῦ Ἰωσήφ, ποὺ τὸ πρωτοεῖδαν. Ζηλεύω τὶς φωνές τῶν Ἀγγέλων. Ζηλεύω τὰ γόνατα τῶν ταπεινῶν Ποιμένων, ποὺ γονάτισαν μπροστὰ του. Ζηλεύω τὰ χνῶτα τῶν ἀλόγων ζώων, ποὺ τὸ ζέσταναν. Ζηλεύω ἐκείνη τὴ σκοτεινὴ νύχτα. Ζηλεύω καὶ θὰ ζηλεύω πάντα ἐκεῖνο τὸ Ἀχούρι τῆς Παλαιστίνης. Ἀλήθεια τί εἶναι τὰ βασίλεια καὶ τὰ ἀνάκτορα τοῦ κόσμου τούτου μπροστὰ σὲ αὐτό; Τί εἶναι τὰ πλούτη καὶ ἡ δόξα, οἱ ἡδονές καὶ οἱ ἀπολαύσεις, καί, γιὰ νὰ ἔρθουμε στὰ δικά μας, τί σχέση μποροῦν νὰ ἔχουν τὰ Χριστούγεννα, ποὺ γιορτάζουν οἱ Χριστιανοὶ τοῦ σήμερα μὲ τὸ παμμέγιστο Μυστήριον τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως; Πόσοι γνωρίζουν; Πόσοι πιστεύουν; Καὶ πόσοι πρωτίστως ζοῦν αὐτὸ τὸ γεγονός; Ἄς θυμηθοῦμε τὰ λόγια τῶν ποιμένων «Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός».

Ἔνα εἶναι βέβαιο, πὼς Χριστούγεννα γιορτάζουν μόνον ὅσοι ἀκολουθοῦν τὴν πορεία τοῦ ἀστέρος. Ὅσοι ἀκολουθοῦν τοὺς μάγους στὸν δρόμο τους, ὅσοι βλέπουν μὲ αὐτοὺς «Τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν», δηλαδὴ μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ὅσοι προσφέρουν στὸν νεογέννητο βασιλέα δῶρα, ὅπως οἱ μάγοι, οἱ ὁποῖοι «ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν». Ἀλλὰ τί δῶρα νὰ τοῦ προσφέρουμε ἐμεῖς οἱ ὄντως πτωχοὶ καὶ πάμπτωχοι πνευματικά, οἱ πεινασμένοι καὶ γυμνητεύοντες; Ἀλλὰ καὶ ἐὰν εἶχαμε, τί ἄραγε θὰ ἤθελε νὰ τοῦ προσφέρουμε;

Τετρακόσια χρόνια, περίπου, μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Θεανθρώπου ἐκεῖ πλησίον τοῦ ἁγίου Σπηλαίου ζοῦσε ἓνας ἐνάρετος καὶ ἅγιος μοναχός, ὁ Ἱερώνυμος μὲ τὴν συνοδεία μερικῶν εὐλαβῶν γυναικῶν. Μία νύχτα τῶν Χριστουγέννων ὁ Χριστὸς τοῦ ζήτησε ἓνα δῶρο. Ὁ ἄνθρωπος τὰ ἔχασε! Ποῦ νὰ βρεῖ, ἀκτήμων ἀσκητής, ἓνα δῶρο ἐπάξιο στὴν θεία μεγαλειότητα; Ταπεινὰ ρώτησε: «Τί δῶρο θέλεις, κύριε;»

Καὶ ἐκεῖνος τοῦ ζήτησε σὰν δῶρο τὶς ἁμαρτίες του. Αὐτὸ τὸ δῶρο θέλει καὶ ἀπὸ ἐμᾶς, γιατί εἶναι ὁ μόνος ποῦ ἔχει «ἐξουσίαν ἀφιέναι ἐπὶ γῆς ἁμαρτίας».

Ἄλλωστε δὲν ἔχουμε τίποτε ἄλλο νὰ τοῦ προσφέρουμε, ἀφοῦ ὅλους, κληρο καὶ λαό, μᾶς μαστίζει μία γενικὴ πνευματικὴ πτωχεία. Ἄδεια τὰ χέρια μας, κενὴ ἡ καρδιά μας. Ἄς Τοῦ δώσουμε λοιπὸν τὶς ἁμαρτίες μας, μετανοημένοι ποῦ Τὸν λυπήσαμε. Ἄς Τοῦ προσφέρουμε τὰ λάθη μας, συντετριμμένοι ποῦ Τὸν περιφρονήσαμε. Ἄς Τοῦ χαρίσουμε τὴν ἀνθρώπινη ἀθλιότητά μας, ταπεινωμένοι ποῦ Τὸν ἐγκαταλείψαμε. Ἐκεῖνος μᾶς περιμένει ὑπομονετικὰ ἐκεῖ ποῦ Τὸν ἀφήσαμε, ἐκεῖ ποῦ Τοῦ γυρίσαμε τὴν πλάτη. Μᾶς περιμένει μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά Του. Μία ἀγκαλιά, ποῦ μένει πάντα ἀνοιχτὴ καὶ ζεστή.

Ἐὰν δὲν κάνουμε ἔτσι, τότε γιὰ ἀκόμη μία φορὰ θὰ κάνουμε Χριστούγεννα χωρὶς Χριστὸ καὶ Φῶτα δίχως Φῶς. Θὰ κάνουμε τὰ Χριστούγεννα τοῦ «κόσμου τούτου» μὲ φῶτα πολλά. Μὲ γλυκὰ πολλά, μὲ τραγούδια πολλά, μὲ ὅσα βλέπουμε καὶ ἀκοῦμε κάθε χρόνο. Ὅμως ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει θέση σὲ αὐτὰ τὰ Χριστούγεννα. Τὴ θέση του τὴν παίρνει ὁ ἄλλος. Ὁ ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Μαμωνᾶς, ὁ ὁποῖος κάνει τὰ Χριστούγεννα εὐκαιρία καὶ μέσο ἐμπορικῶν κέρδους, σπατάλης, κραιπάλης καὶ ἁμαρτιῶν πολλῶν «ρητῶν καὶ ἀρρήτων». Χριστούγεννα, στὰ ὁποῖα δὲν ἀκούγεται οὔτε ἡ λέξη «Χριστὸς» πολλές φορές. Χριστούγεννα, ποῦ δὲν εἶναι γιορτὴ ἀλλὰ τραγωδία, ποῦ δὲν εἶναι ἐπικοινωνία μὲ τὸν Σαρκωμένο Θεό, ἀλλὰ πανηγύρι μὲ τὸν διάβολο. Χριστούγεννα μὲ πολὺ σκοτάδι, δίχως Φῶς, δίχως ἀληθινὴ χαρά, δίχως ἐλευθερία. Γιὰ ἐμᾶς ὅμως τὰ Χριστούγεννα δὲν θὰ πάσουν νὰ εἶναι ἡ «μητρόπολις τῶν ἑορτῶν», ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Δὲν θὰ παύσουν νὰ εἶναι τὸ μοναδικὸ καὶ συνταρακτικὸ νέο «τὸ καινόν, τὸ καινότατον», Δὲν θὰ πάσουν νὰ εἶναι ἡ φρέσκια εἶδηση, ἡ εἶδηση τῆς στιγμῆς. Ἐκείνης τῆς στιγμῆς, ποῦ πάντοτε πρέπει νὰ ἔχουμε στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά μας, μέχρι τὴ στιγμὴ ποῦ θὰ κλείσουμε τὰ μάτια μας, γιατί στιγμὴ χωρὶς Χριστὸ εἶναι πραγματικὸς θάνατος καὶ κόλαση.

Ἡ Ἐκκλησία μας, ὅσο ὑπάρχει αὐτὸς ὁ κόσμος, θὰ ψάλλει πανηγυρικὰ «Χριστὸς γεννᾶται· δοξάσατε» καὶ θὰ προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ κάνουν τὴν καρδιά τους φάτνη, γιὰ νὰ ἐναποθέσει ἡ Παναγία τὸ θεῖο Βρέφος. Τὸ σπήλαιο ἐκεῖνο μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Θεανθρώπου ἔπαψε νὰ εἶναι Ἀχούρι, τουτέστι στάβλος ἀλόγων ζώων. Ἐγινε τὸ κέντρο τῆς γῆς καὶ τὸ σημεῖο ἀναφορᾶς ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐὰν καὶ ἐμεῖς δεχθοῦμε τὸ θεῖο Βρέφος μέσα στὸ ἀχούρι τῆς ψυχῆς μας, ἀχούρι ἀπὸ τὰ πάθη, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὶς ἐλλείψεις μας, τότε καὶ ἡ δικὴ μας καρδιά θὰ γίνει κατοικία τοῦ ζῶντος Θεοῦ καὶ θρόνος τοῦ Ἐπουρανίου βασιλέως. Θὰ εἶναι κρίμα νὰ μείνει πανδοχεῖο, ὅπου «οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι».

Χριστὸς ἐτέχθη! Ἀληθῶς ἐτέχθη!

(Πηγή: amen.gr, Ήλεκτρονική στοιχειοθεσία στην ελληνική: «Χριστιανική Βιβλιογραφία»)

<http://alopsis.gr>